

Ынакшылым
чүрээнгэ
шыгжа, сарым.
Чылан маңғыс —
дайзыны
баскан соонда
Чылыг,
чассыг куспаамға
дыштаныр сен.

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ МААДЫРЫ
МИХАИЛ АРТЕМЬЕВИЧ БУХТУЕВ

Совет Эвилелиниң Маадыры Михаил Артемьевич Бухтуев 1925 чылдың ноябрь 23-те Тожу районунун Сыстыг-Хем аксындан ырак эвесте Қара-Хаш деп суур-жугашка төрүттүнген. Оолдуң адазы Артемий Иванович Бухтуев Бии-Хемнеп сал бадырып, Кызылдың тудугларын ыяш материалдары-бile хандырып, хире-чергези-бile амыдырап, чурттап чораан. Сөөлүнде Артемий Иванович өөнүң ишти Раиса Семеновна болгаш уругла-ры-бile кады Хараалга көкүп келген.

Оолдуң адазы чүгле сал даамалы әвес, харын багай әвес аңчы кижи чораан. Ооң ол мергежилингे оглу Ми-ша база хандыкшып, адазы-бile Хараал алдын уур-гайының чоок-кавызынга аңнап-дииннеп, адыгжынын баштайы дадыгышкынын алган.

Михаил Бухтуев Кызылда совет школаның 6-ғы класын доозуп турда, 1941 чылдың июньда Ада-чурттун Улуг дайыны эгелээн. Тываның бүгү-ле хоорай, суурларынга улустуң ополчен шерии тургустунуп эгелээн, ды-ка хөй оолдар, кыстар фронтуже чорударын дилээн пат-риотчу билдириишкеннери болгаш рапорттарны бижип турган. Михаил Бухтуев школага өөренмишаан, опол-ченге кирип алгаш, шеригниң дайынчы белеткелин эрт-тирип турган. 1942 чылда Сарыг-Сепке чурттап тургаш, часкы тарылганың түлүк өйү эртте бээрge, радиист — электриктерниң түр сургуулунга киргеш, ону эки доос-кан, а ол-ла чылдың күзүнүнде Михаил Артемьевич Бух-туев аныяктарның революстуг эвилелиниң (аревэ) ке-жигүнү апарган.

1942 чылдың төнчүзүнде Михаил ада-иези-бile ба-йырлашкан, шериг албанынче чорупкан.

М. А. Бухтуев шериг албанын Челябинск областың В. Уфалей хоорайынга танк училищесинге эрттирип, танкының механик-чолаачызы деп атты алган. Михаил Бухтуев 1944 чылда фронтуга баргаш, акы-дунма Белоруссияның черин немец-фашистиг эжелекчилерден хос-таарынга киржип, эрес-маадырлыбы-бile тулушкан.

М. А. Бухтуевтиң авазынга бижээн чагааларын бол-гаш өске-даа документилерни мооң адаандада парладывыс.